

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Feltűben Félévre 6 K, negyedévre 3 K — 1.
 Vidékem " 9 K, " 4 K 50L.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Debrecen, Főter, Lamprooth-palota, földszint,
 az udvarban hátul.

A képviselőház ülése. — Javaslat a választói jogról.

Két hónapig hallgatott az országgyűlés. Ma rövid órára ismét megnyilatkozhatott. Éppen csak anynyi időt engedtek neki, hogy a megírt alkotmány jalkiáltása felhördülhessen belőle s ismét elnémitották. Március 1-éig ismét zárva vannak a népképviselőket kapui.

Ez a mai ülés foglalhatja. Tanulságra, okulásra, a nemzet energiájának, kitartásának, alkotmány szeretetének felfrissítésére azonban ennyi is elég. A terrorizmus kormánya elbujt a képviselőház elöl s írásban tudatta a kormány elhatározását az országgal. Tudomásul vették ezt is. De minden előjel szerint utoljára. Az utolsó álarc lehullott.

A mai ülés nevezetessége, hogy a koalíció vezérbizottsága határozati javaslatához a szabadelpárt is hozzájárult. Az alkotmány megsértése ellen való tiltakozásban immár egy az egész nemzet!

Az utcán.

A tüntető felvonulás ugyan elmaradt, de négyszáz gyalogos és nyolcvan lovasrendőr azért kivonult. Van is rend az országháza körül. Lélek nem teszi be a lábát az Országház-térre, ha csak nincsen belépőjegye vagy egyéb igazolványa, olyan, amelyet még a rendőrség is respektál. Mert Gyalóka rendőrtanácsos és Köpfő felügyelő, akiket a nyugalom és rend fenntartására a fővezénnyel bíztak meg, az Országház-térre nyíló összes utcák torkolatát elállatták. A XI. számú kaputól az Alkotmány-utca sarkáig nyolcvan rendőrt állítottak fel azaz a szigorú utasítással, hogy erősen rostálják meg azokat, akik a gyors egymásutánban robbogó kocsiokban ülőket óhajtják szemügyre venni. Erre annál inkább szükség volt, mert még közvetlenül az ülés megnyitása előtt sem tudták, eljönnek-e a darabantok.

Nem jöttek el, csak Vörös László, akinek a kocsija tízedfél órákor robbogott a miniszterek feljára. A nagyszabású prezentív intézkedéseknek köszönhető, hogy nem abugoltak meg. Csoportosulást csak a Báthory-, Vécsey-, Nádor- és Akadémia-utca sarkán engedtek meg. Az ülés megnyitásaig azonban csak az a kevés emberből álló csoport maradt együtt, amely a Báthory-utca sarkán verődött össze. A többiek részint a csipős hideg miatt, részint pedig azért, mert nem láthattak semmit, elszédtek. A Báthory-utcai csoport azonban hűségesen kitartott s bár erősen fujta a körmét s

kapkodta maga alá a lábait, éljenzett egész tömeg helyett, ha egy-egy népszerű honatya kocsija arra robbogott.

Hatalmasan megéljenztek a korán megérkezett Justh Gyulát, Kossuth Ferencet, Thaly Kálmánt, Apponyi Albertet és — ime az idők járasa — egy-két bátortalanul kiejtett éljenz gróf Tisza István is kapott. Széll Kálmánnak és Lukács Lászlónak is kijutott az ovációból. Az éljendialdhoz nem szokott Lukácsnak láthatólag igen jól esett a tüntetés s hálásan, mosolyogva emelte meg egynéhányszor a kalapját. Tíz órákor, mintha elvágta volna, hirtelenül abban maradt a kocsi járasa. A téren csak a rendőrök nemzetiszínű karszalagja tarkalott. Az ülés végéig nem zavarta semmi az utca képeinek egyhanguságát. Csak néhány lovasrendőrt rendezett a téren „rajtsult”, hogy a lovaik meg ne fázzanak.

Ülés előtt.

A vezérbizottság a baloldalnak kiadta tegnap este az utasítást, hogy készüljön el minden eshetőségre és legyen korán a képviselőházban. Így kilenc óra után már elevenek voltak a folyosók s minden zugból hangos beszéd hangzott, kék szivarfüst karikázott elő. Bizonytalanság és találgatás ülte meg az emberek kedvét, de az csak rövid ideig tartott. Negyed tíz órákor az elnöki szoba ajtaja előtt szerény képű, fekete szalonruhás uriember jelent meg s a következő percben végigfutott a jókedvű szenzáció a folyosókon:

— Itt van Kazár!

A Fejérváry-féle parlamentárizmus új orgánuma, Kazár Adolf miniszterelnöki segédhivatali főigazgató, aki már a multkorai ülésen — ezelőtt két hónappal! — megkezdte a szereplését, ma újra ellátogatott a képviselőház elnökhöz. Itt Andor Gyula elnöki tanácsos fogadta s átvett tőle egy nagy pecsétos borítékot, amelynek tartalma éppen nem volt kétséges. Gróf Apponyi Albert a félig üres Ház közepén gunyos vetéssel interpretálta a levelet:

— Hát megint nem lesz szerencsénk a törvénytelen kormányhoz!... Levelet küldtek maguk helyett.

A folyosón inderülten és lenézéssel kommentálták a kormány megnevezését.

— Gyávák! — mondá Olay Lajos s ez a vélemény százféle változatban siklott el a füstfelhők között.

— A terrorista-kormány bujik ott, a hol félti a bőrét! — jelentette ki Polónyi Géza.

A kormány elmaradása az ülés érdekességéből sokat levont, de azért nagy várakozással néztek az események elé. A képviselőház tagjaiból alig hiányzik husz ember. A békeangyalok: Lukács László és Széll

Kálmán is itt vannak. Széll Kálmán fél tíz órákor jött. Nagy ovációkkal fogadták. A volt miniszterelnök Justh Gyula elnöknel tett látogatást, azután hosszabb ideig tanácskozott Lukács Lászlóval, aki negyed tizenegy órákor bejött a terembe, nagy gonddal kikereste a maga helyét — a miniszteri székek mögött — s leült. Ugyanakkor Justh Gyula deputációt fogadott: a csongrádi képviselőtestület harmincöt tagját vezette hozzá Faragó Antal képviselő s átadta a város diszpolgári oklevelét.

Elnapolás március 1-ig.

Pontban fél tizenegy órákor elfoglalta Justh Gyula az elnöki széket. Egyszerre zsufolásig megtelt minden zug a Házban, csak a jobboldal középső padsora ritka. A kormány természetesen hiányzott.

— A minisztérium a Bachus-pincében van? — kérdezte nagy derűtség közben Rákosi Viktor.

A napirend első pontjával felolvasták az országgyűlést október hónap 10-től a mai napig elnapoló királyi kéziratot. Tudomásul vették.

Aztán így szólt Justh Gyula:

— Ma reggel báró Fejérváry Géza tábornagytól (Nagy zaj, derűtség és tetszés) az alábbi levelet kaptam:

— Méltóságos elnök ur! Van szerencsém a mellékelt királyi kéziratot / sz. alatt azzal a kéressel átküldeni, hogy azt tudomásul venni sziveskedjék.

— Poltron! kiáltotta közbe Leszkay Gyula.

Ezután Justh Gyula elnök felvágta a királyi kézirat borítékát s elolvasta a kéziratot, a mely az országgyűlést 1906. március 1-ig elnapolta.

Apponyi beszél.

Gróf Apponyi Albert volt az első hozzászóló a királyi kéziratához. Néhány általános megjegyzést akar tenni arra a rendszerre, mely immár fél év óta megbénítja alkotmányunkat: a folytonos elnapolás rendszerére. Alkotmányjogi szempontból nem szorul bizonyításra, hogy ez a rendszer az alkotmányosság megtagadása, hisz nincs is értelme egy országgyűlés egybehívásának, mely folyton szünetel. A felelősség érvényesítése szempontjából ez a rendszer szándékos és rosszhiszemű megtagadása az alkotmány egyik garanciájának, a költségvetési jognak. Ez a kormány, mely negligálja már hivatalban maradása által is az alkotmány parancsait, a folytonos elnapolások által a jogi felelősségrevonást is lehetlenné teszi. A legkisebb hivatalnok is, ha

Legalkalmasabb karácsonyi és ujévi ajándékok még eddig nem létezett
Halász Nándor óras és ékszerésznél (Piac-u. Fehérló szálló épület) **kaphatók.** olcsó árban csakis

Gyönyörködtető karácsonyfadíszek, remek ujdonságok
 karácsonyfa, cukorkákban óriási választék apró díszlámpákban
MAYER JENŐ fűszer- és csemegetézetében Széchenyi-utca szegletén.

ellene valami vád vagy bizalmatlanság támad, sürgeti maga ellen a fegyelmi vizsgálatot. A kormány pedig mindent elkövet, hogy ne kerülhessen illetékes bírāja elé. (Nagy tetszés.)

Ez végre izlés dolga s csak azt akarja konstatálni, hogy a folytonos elnapolások által nemcsak a politikai, de a jogi felelősség is lehetetlenné tétetik s alkotmányunk halálos sebet kapva, alig választja el azt valami a nyílt abszolutizmustól. Az a kormány, mely saját ténye által a korona tekintélyét is kompromittálja, az rosszhizeműleg és törvénysértéssel kezeli az ország-vagyonát. De súlyosak a politikai következtetések is. Nem beszél arról, hogy még a kormány által az országon ütött sebeknek orvoslása is lehetetlenné tétetik. Ott a pórtartalékok behívásának dolga, de ezeknek családjaírói sem gondoskodhatnak az elnapolások miatt.

Endrey Gyula: És a törvényhatóságok kérdése!

Gróf Apponyi Albert: Erre úgy is rákaptam térni. A törvényhatóságokat megfosztotta a kormány az illetékes bíróságtól, a parlamenttől s a hányzor velük szemben törvénytelen intézkedést alkalmaz, mindig figyelmezteti arra, hogy orvoslást a képviselőháznál kereshetnek. Tehát gunyolódik is ez a kabinet!

A korona és a nemzet közt a differenciát hol lehet elintézni, ha nem a képviselőházban, nyílt kibeszélés által. A képviselőház felirata példásan mérsékelt, de erre máig nem érkezett válasz.

Lengyel Zoltán: Pedig ir a király elég levelet!

Gróf Apponyi Albert: A királynak megoldás dolgában nem az a nézete, hogy kölcsönös megegyezés jöjjön létre, de addig akarják puhítani, míg feltétlenül meg nem adja magát. Ez a parlament érvénytelennek nyilvánít minden olyan törekvést, hogy kibontakozást a nemzet megtörésével, alkotmányos jogának feladásával lehessen megcsinálni. (Percekig tartó zajos éljenzés és taps.)

Rátkay László: Inkább 1848 április 10. (Nagy zaj.)

Az elnök: Ezért Rátkay képviselő urat rendreutasítom.

A baloldalon: Éljen Rátkay!

Gróf Apponyi Albert: Nekünk és a nemzetnek elég az 1848. III. törvényekre hivatkoznunk, ennek talaján szilárdan megállunk, erről magunkat leterelni, elcsábítani semmi provokálással nem engedjük! (Nagy taps.) Fenyegetőznek néha abszolutizmussal is, hátha mi olyan megoldást fogadnánk el, amely a nemzeti akarat megtörésén alapulna, ez is abszolutizmus volna és még veszedelmesebb! (Éljenzés.)

Rátér az elnapoló királyi kéziratra. Reméli, hogy a Ház egyhangulag fog határozni — annyira nyilvánvaló a törvénysértés, a Ház elnapolása. A képviselőháznak új kormány kinevezéséről semmi tudomása nincs. Nagy jóakarattal kell részünkről, ha el fogadjuk, hogy a királyi kéziratot ellenjegyző báró Fejérváry Géza felelős miniszterelnök. Ez a kormány hol parlamenten kívüli, hol parlamentáris szinten jelenik meg. Hogy parlamentis szerepet játszik, ahhoz az kell, hogy vagy az országgyűlésen, vagy a parlamentben többsége legyen. De hiszen ezt maga a kormány is tumogálja. *Ó abban a pillanatban, mikor megtudta, hogy az utcai tüntetés elmarad, nem kételkedett abban, hogy a kormány nem jön el az ülésre.* Mindenki ebből is tisztában lehet, mit ér az a program, melynek megvalósítására a kormány lépést sem tesz, noha a parlament a népjogok messzebbmenő kiterjesztésére mindenképen kész. Ez jellemzi a kormány parlamentáris voltát.

Az 1867. X. törvényekre figyelmeztet, melynek világos törvényszövegével

szemben semmiféle magyarázat meg nem állhat. E világos törvénnyel szemben hiábavaló a magyarázat. Tiszta törvénysértés történt. A rosszul értesült királytól a jól értesült királyhoz kellene felebbezni. A Háznak most az a kötelessége, hogy az egész művelt világ előtt tanúságot tegyen törvénysértéséről. Eppen ezért a szövetséges ellenzéki pártok nevében betérjeszti határozati javaslatát, amelyben tiltakozik a Ház a folytonos elnapolás ellen és a kéziratot csak azért veszi tudomásul, mert a korona és a nemzet között nem akarja mélyíteni az űrt. (Viharos helyeslés.)

Tisza a koalíció mellett.

Gróf Tisza István: Ez a rendszeres elnapolás törvényeinkbe ütközik. Ezt nem lehet elvitatni. A maga és elvarátai nevében bejelenti, hogy az előterjesztett határozati javaslatot elfogadja, — noha ennek minden szavával és Apponyi beszédével egyet nem ért. Rendes körülmények között, nem vennének részt az elnapolás után való vitában, de már ez ellen az elnapolás ellen, amely a képviselőházat tétlenségre kárhoztatja, kötelesség a tiltakozás. Ez politikai szükség.

Ez a szituáció veszély a nemzetre és a dinasztiaira. A közélet minden faktorának kötelessége a legnagyobb odaadással keresni a békés kibontakozást s találni olyan megoldást, mely a nemzet jogainak és kívánásainak megfelel. (Éljenzés.) Mert kifejezést kell adnunk, hogy a kormány eljárása törvénytelen. Ennek az a rendje, hogy a beadott határozati javaslatot elfogadjuk. (Nagy tetszés és éljenzés az egész Házban.)

A királyi eskü.

Mezői Vilmos: Felolvassa a királyi esküt, mert hátha a Házon kívül vannak olyanok, akik erre nem emlékeznek.

Rátkay László: Bécsben nem emlékeznek rá.

Mezői Vilmos: Talán a legilletékesebb sem emlékszik rá! (Olvassa a királyi esküt folytonos zaj és közbekiáltások között.) Ahol azt mondja az eskü:

— Isten minket úgy segítse!

Az egész Ház felzúg:

— Isten őt úgy segítse! (Nagy zaj.)

Konstatálja, hogy ez a királyi eskü most meg nem tartott s nem akarja, hogy a képviselőház bünrésze legyen ennek az esküszövegnek s azt indítványozza, *maradjon együtt a Ház s hozzon törvényeket, alkosson jogokat és törvényeket ennek a nyomorult országnak. Azt hitte, hogy a kormány ma beadja a választói jogról ígért törvényjavaslatát. Ezt ő megsavazta volna.* Megismétli indítványát. (Tetszés.)

Rátkay László: Azt akarja, hogy szava egész Európába elhallassék s tudják meg, hogy mi itt a szabadságért küzdünk.

Az elnök: Kíván valaki hozzászólni? Ha nem, a vitát bezárom. Csak egy határozati javaslatot adtak be, gróf Apponyi Albertét, amit az elnök még egyszer felolvastat.

A határozati javaslatot az összes pártok, a szabadelvű-párt és a nemzetiségiek is elfogadták viharos éljenzés közben. Az ülés vége előtt az elnök felhatalmazást kér, hogy esetleges új választásokra intézkedhessék s hogy újv alkalománál a királynak a képviselőház jókívánatait tolmácsolja.

Lengyel Zoltán: Az összes jókívánatainkat tessék neki elmondani! (Nagy zaj.)

Rákosi Viktor: Mindazt a jót kívánom neki, amit ő nekem! (Nagy derűtség.)

Az elnök ezután — a jegyzőkönyv hitelesítése után — az ülést bezárta.

Az ülés után.

Mire az ülés véget ért, a legkitartóbb érdeklődők is elszéledtek, azok, akik még az ülésre igyekvő képviselők közül a legeslegutol-

sóként jöttek, túlradó lelkesedéssel emelték meg a kalapjukat. Mikor azonban a Ház kapuit megnyitották s közönlődtek rajtuk a képviselők és a karzat óriási közönsége, a kordonon kívül ismét megélenkült a térség. S megismétlődtek az ovációk, amelyekben az ülés előtt a népszerű honatyákat részesítették. Gróf Tisza Istvánt, annak dacára, hogy mélyen behúzódott a kocsijába, a földművelésügyi miniszterium előtt összegyűlt nép olyan zajosan megéljenezte, hogy még Lengyel Zoltán is büszke lehetett volna az ovációra. Neki pedig tudvalevőleg gyakran kijut a zajos éljenzésből. Tisza beszédének ilyen hamar híre ment.

HIREK.

Éjjeli posta.

A miniszterek a miniszterelnöki palotában voltak az ülés tartama alatt. Kristóffy József belügyminiszter már 10 óra előtt ott volt a miniszterelnöknél, azután sorba érkeztek a többiek és végre fél 11 órakor együtt volt az egész kabinet. A belügyminiszter ott ült a telefonnál és öt percről öt percere vette át közvetlenül a képviselőházból érkező jelentéseket. Az ülés végeztével azonnal részletes telefonikus jelentést adtak Bécsbe a kabinetirodának. Végül pedig az ülés után a szélrózsa minden irányában táviratilag és expressz szétküldték az általános választási jogra vonatkozó javaslatot, melyet mi is oly bő kivonatban közlünk, hogy olvasóinknak teljes képe legyen a javaslatról és ennek indokolásáról. Félhivatalos kommunikét is adtak ki az esti lapok számára, melyben a belügyminiszter azt mondja, hogy ő mára ígerte javaslatát és szavát beváltja, de a Ház elé nem terjeszthette a javaslatot, mert ezt a mai parlamenti viszonyok nem engedik.

Lelőtte a saját orrát. (Éjjeli express tudósítás.) Milián János 48 éves csanádi embert, a fővárosban, ahová néhány napra feljött, különös szerencsétlenség érte. Amint a zsebéből pénztárcáját akarta kivenni, a zsebében levő forgópisztoly elsült — a golyó az orrát furta keresztül. A mentők beszállították a Rókusba.

Földrengés. (Éjjeli express tudósítás.) Barcsról jelentik: Barcsen 17-én éjjel fél 12 órakor földrengés volt egy lökással, melytől a szobabutorok meginogtak, nagyobb kárt azonban nem okozott.

Gróf Teleki László fölmentése. (Éjjeli express tudósítás.) Közöltük, hogy gróf Teleki László, Kolozsmegye és Kolozsvár város főispánja, megelégette a dícsőséget, hogy a darabant-kormánynak főispánja és végrehajtó közege s beadtá lemondását. A hivatalos lap mai száma közli is már a királyi kéziratot, mely gróf Teleki Lászlót állásától fölmentí.

Szabadelvűek a kormány ellen. (Éjjeli express tudósítás.) Szolnokról írják: Jász-Nagy-Kun-Szolnok-vármegye szabadelvű pártjának vezetősége e hó 18-án Lenk Gyula főispánna történt kinevezése alkalmából a következő határozatot hozta: A szabadelvűpárt kétségen kívül állónak tartja ő felségének azon

Korcsolyák, Lombfűrészeti szerszámok és kellékek legolcsóbban
kaphatók
= BÉSZLER és DÁVID =
vaskereskedőknél. Debreczen, Piacz-utcza 7.

jogát, hogy főispánt nevezzen ki. De tekintettel arra, hogy a jelenlegi kormány irányelveit a hazára nézve károsnak tartja, kijelenti, hogy az ezen elveket képviselő főispáni beiktatáson részt nem vesz és azon meg nem jelenik és felkéri a párt tagjait, hogy ők se jelenjenek meg.

Javaslat a választói jogról

A kormány törvénytervezete.

— Távirati tudósítás. —

A kormány ma közzéteszi a választói jogról szóló törvényjavaslatot indokolással és 240 oldalnyi statisztikai adattal egyetemben. A javaslat szerint választó minden férfi, aki 24-ik életévét betöltötte és irni-olvasni tud.

A választókerületek szavazás céljára kisebb szavazókörekre oszlanak. Minden város, nagyközség és körjegyzőség külön szavazókört alkot. Népesebb városokban és nagyközségekben a szükséghez képest szintén több szavazókört alkotható, úgy, hogy a körbe tartozó kisközségek egyenként vagy más községgel, esetleg várossal külön szavazóköreket alkossanak.

A választás közvetlen, titkosan, szavazólapokkal történik. Szavazhat, aki a névjegyzékbe fel van véve; szavazni csak személyesen lehet. A képviselők száma a jelenlegi marad és a mandátum tartama szintén a jelenlegi öt év marad.

A kerületek új beosztásáról, a névjegyzékek összeállításáról, a választások érvénye feletti bírásokról külön törvény intézkedik. A belügyminiszter köteles a javaslatokat a jelen törvényjavaslat kihirdetésétől számított egy év alatt befejeztetni. Akik az eddigi választói törvények szerint választók voltak, habár irni-olvasni nem is tudnak, jogukat a törvény életbeléptét követő két ülészakra még megtartják. Jelen törvény a kerületek új beosztásával egyidejűleg lép életbe.

Az indokolás.

Az indokolás bevezető részében vázolja az aránytalanságokat, melyek a reformot elodáztatlanul szükségessé tették. Ezek legkirívóbban földadó-minimumokban (cenzus) és kerületek beosztásaiban mutatkoznak. Földadó-minimum például Aradmegyében 1 korona 42 fillér és 35 korona 30 fillér között. Bács-Bodrogmegyében 12 korona 46 fillér és 76 korona 6 fillér között váltakozik. Még visszább az aránytalanság magában az egyes választókerületekben. A garbóc-bogdányi kerület (Abauj-Tornamegye) egyik községében 2 korona 52 fillér, egy másikban pedig 20 korona 40 fillér a földadó-minimum. A választók száma pedig egy-egy kerületekben 139 és 12,105 között váltakozik. A reform nem képzelhető más módon, mint választói jogosultság kiterjesztésével. Indokolás erre két döntő tény hoz fel. 1904-ben az országban 1.048.976 választó volt, az egész lakosság 6.23 százaléka. Tőlünk nyugatra nincs ország, ahol az arányszám ilyen alacsony volna. Másik tény, hogy lényegileg ma is még azon vagyoni, értelmi cenzus van érvényben, melyet 1848-ban állítottunk fel, holott tár-

sadalmi viszonyaink azóta átalakultak, a művelődés a nép rétegei között terjedt s öntudatra ébresztette a szunyadó vágyakat. Gazdasági életünk is gyökeresen megváltozott, a gyáripar fejlődése folytán a munkásosztály új rétegekkel bővült. Három nemezedék nőtt fel azóta, mindegyikkel új eszmék, új vágyak, új érzelmek születtek. Ezek azonban ma jóformán számúzza vannak a parlamentből. A parlamentben a nép nem jutván szóhoz, érdekei sem lelhetek kielégülést. A nép erkölcsi és gazdasági bajai, tömeges kivándorlása élesen szóló kiserő eddigi választási rendszerünknek.

Magyarországban a jelenlegi választói életkort (20 évet) betöltött férfiak száma 4.322.940. Ebből választói joggal nem bír 3.352.119, azaz a férfinepességnek 77,5 százaléka! És 2.686.095 azon irni és olvasni tudó 20 éven felüli férfiaknak száma, a kiknek ma nincs választói jogosultságuk.

Egyes foglalkozási ágakat tekintve, a földbirtokos osztályból nem választó 51 százalék, két holdon aluliakat hozzászámítva 54 és fél százalék, még rosszabb az iparosok helyzete, itt 65 százalék van kizárva, valamivel kedvezőbb a kereskedők aránya, itt 44 százalék van kizárva. A választói jog kiterjesztése tehát nemcsak a munkások, hanem a polgári társadalom érdekeit is közelről érinti.

A tapasztalat azt igazolja, hogy az általános választói jog az elégedetlen társadalmi osztályok forradalmi törekvéseinek legjobb ellenszere, valóságos biztosító szelepe a társadalomnak a falait feszítő erőszakos célzatok ellen. A legjogosultabb politikai törekvés is gyakorta erőszakos eszközökhöz folyamodik, ha minden áron kirekesztik a parlamentből s viszont a forradalmi törekvés is törvényes formák között igyekszik érvényesülni, ha a parlamentben szóhoz juthat. Így az általános választói jog az elégedetlen társadalmi osztályok forradalmi törekvéseinek legjobb ellenszere.

Az általános választói jog mellett szól továbbá az a kétségtelen tény, hogy vajmi nehéz találni olyan rendszert, mely helyébe volna tehető. A cenzus rendszere erre nem alkalmas, mert, mint Bismark mondta, minden cenzusban sok az önkény. Sajátos hazai viszonyaink mellett pedig a cenzus megtartásának meg újabb nehézsége az, hogy a választói jognak minden olyan kiterjesztése, mely a cenzus leszállítására lenne alapítva, a magyar elemet a jelenleginél hátrányosabb helyzetbe hozná.

A választók jelenlegi számában a magyar faj 56,2 százalékot tesz ki, a földműves osztályban a magyarság messze mögötte marad még az összes népességből a magyarságra eső aránynak is. Ebből következik, hogy minden olyan cenzusos reform, mely a földműves-osztályt nagyobb tömegben juttatja választói joghoz, a magyarság százalékát megrontja és pedig annál inkább, minél lejjebb szállunk a földadó-cenzus megállapításánál.

A statisztikai adatok azt mutatják, hogy a cenzus leszállítására alapított választási reform mindenképpen gyöngytené a magyar állam nemzeti jellegét. De rosszabbodnék a magyar elem aránya akkor is, ha különös korlátozás nélkül minden 24 éves polgár felruháztnék választói jogosultsággal, mert a 2.895.357 főnyi 24 éven felüli férfinepességből csak 51,7 százalék, azaz 2.015.355 magyar.

Ezen szempontok vezeték a törvényjavaslatot, midőn a választói jogosultságot az irás-olvasáshoz köti.

A 3.895.357 főnyi 24 éven felüli férfinepességből ir és olvas 2.621.827. Ebből magyar 61,4 százalék. Ha tehát a választói jogot az irás-olvasáshoz kötjük, a magyar elem jelenlegi aránya nemcsak nem romlik, hanem legalább egyelőre, amíg a nemzeti-ségek a mostani arányban szerepelnek, az irni-olvasni tudók között tetemesen javul.

Ezen megszorítás elvileg is leginkább igazolható, mert csak a teljesen műveletlen elemeket zárja ki a választói jogosultságból anélkül, hogy a népesség zömének az

alkotmányos ügyekre való befolyását csökkentené.

Nézzük, miként alakulna a választói jog, ha azt a magyar irás-olvasáshoz kötnék? Ezen reform az ország lakosságának igen nagy részére rendkívül nagy jogosultsággal járna. Árvavármegyében például a választók jelenlegi száma 10,873, a magyar irás és olvasás feltétele mellett pedig a 18,876 főnyi huszonnéggy éven felüli férfinepességből csak 1900 szavazhatna. Krassó-Szörénymegyében jelenleg a választók száma 24,697, a magyar irás-olvasás feltétele mellett pedig 110.000 főnyi 24 éven felüli férfinepességből csak 12.000 kapna választói jogot. Foglalkozási ágak képviselőit illetőleg a statisztikából kiviláglik, hogy lényegesebb változás csak a munkásosztály javára áll be, mert ezen osztály jelenleg a választók között 6 százalékkal szerepel, a jövőben pedig 43,6 százalékkal fog szerepelni. A munkás-választók száma 58.732-ről 1,144.691 főre emelkedik. Az indoklás befejezésében azt mondja: a magyar képviselőházban egy emberöltő óta hasonlóan aludt ki az általános választói jog eszméje s a hazának mindig tekintélyes része volt az, mely ébren tartotta, megvalósítását sürgette. Már 1872-ben terjesztettek be Irányi Dániel és társai egy törvényjavaslatot, mely az általános választói jogot, titkos szavazást és a választókerületeknek a népesség aránya szerinti igazságos felosztását követelte, ugyanakkor terjesztett be Schwarz Gyula egy másik javaslatot, mely a most beterjesztett-hez nagyon hasonlóan, minden 20 éves, önálló, irni és olvasni tudó férfinak kívánta a választói jogot megadni. A régi törekvések megvalósítását akarja biztosítani a törvényjavaslat.

VIDÉK.

Hajdu Klári tragédiája. A szabolcs-megyei Kékese községből írják nekünk: Tegnap szomorú eset történt a szomszédos Kanyar községben a főbíró lakásán. A körjegyző és Fond Mihály segédjegyző hivatalos járatban voltak a főbírónál s az ottbirt megöltött fegyverét ott hagyta. Később mindenki eltávozott a bíró lakásáról s ekkor Hajdu Klári, egy gazdag kanyari polgár leánya lépett a szobába, hogy a postát megnézze. Utána néhány perccel egy tizenéves leány ment a házba és a falhoz támasztott fegyvert a kezébe vette. A kis leány tréfából Hajdu Klárinak irányította a fegyvert és nevetve mondta:

— Most lelőlek Klári, mutasd meg a szived!

Azután elsütötte a puskát. A golyó a szerencsétlen szép leány tüdejébe furródott. Hajdu Klári holtan rogyott össze. Az eset negy megdöbbenést keltett a községben. A gyilkos kis leány Dombrád községből való.

Szerencsétlenség a temetésén. Mezőpágozca községben — mint Marosvásárhelyről jelentik — a minap nagy szerencsétlenség ért egy Vártyes Gligor nevű gazdát. Régi szokás a községben, hogy temetések alkalmával üdvözléssel bucsuztatják el a halottat. Ennek a szokásnak lett az áldozatává Vártyes Gligor. Fehér István sirja mellett ugyanis elsütötte pisztolyát, mely azonban igen keményen volt megtöltve és szétrobbant. A vasdarabok olyan súlyosan megebesítették a szerencsétlen embert, hogy nem biznak az életbenmaradásában.

Tisztujtás Hadszón. A szomszédos Hajduhadházon hétfőn folyt le a lakosság nagy érdeklődése mellett a tisztujtás, a mi annyival is inkább keltett érdeklődést, mert a régi tisztikar ellen alakult párt a korteskedés sok eszközéhez folyamodott. Ennek dacára is a hadházi választó polgárok ugyancsak az eddigi tisztikar tagjait választották meg a következő három évre is. A választás eredménye a következő: főbíró Csápó László, törvénybíró Komor Imre (egyhangelag), városi penztáros Szabó Bálint (egyhangelag), közgyám Takács Miklós (egyhangelag), adóvégrehajtó Lengyel Zsig-

mond, napidijas Hadházy Jenő, tanácsnokok Rác Miklós, Egerházy Gábor, Gargya Gábor (uj) és Gábor Imre (uj).

Rejtélyes hullá.

— Saját tudósítónktól. —

Érmihályfalváról írja tudósítónk: Rejtélyes eset tartja izgatottságban a község lakóit. A város szélén levő egyik kis kunyhóban lakott ugyanis évek hosszú sora óta özvegy Kiss Jánosné, nyolcvan esztendőes öreg asszony teljesen magányosan. Az öreg asszony kuruzslással, kártyavetéssel foglalkozott és a szomszédok egészen megszokták, hogy a magányos asszony elkülönített kis kunyhójában szokatlan dolgok történjenek. A kuruzsló nőnek például szokása volt, hogy bezárkózott kunyhájába és sokszor egész héten át nem mutatkozott a falu népe előtt.

A legutóbbi napokban is el volt retszelve a kunyhó faajtaja, amiből arra következtettek, hogy az öreg asszony ismét elzárkózott a világtól. Tegnap reggel azonban óriási hullaszag terjedt el a kunyhó környékén. A járókelők nem tudták mire vélni a dolgot és jelentést tettek a község előljáróságánál és a csendőröknek. A csendőrök aztán feltörték az elrekesztett faajtót és benyomultak a kunyhóba. — A kunyhó belseje egyetlen kis szobácskából állott és oly sötét volt, hogy első pillanatban nem is tudták felismerni a benne lévő tárgyakat. Így történt aztán, hogy az egyik csendőr megbotlott valami tárgyban, mely a földön keresztben feküdt. Kitűnt aztán, hogy a földön fekvő tárgy az öreg asszony teljes feloszlatásban lévő hullája, a melyről már az első pillanatban meg lehetett állapítani, hogy legalább is négy-öt nap óta fekszik a kunyhó padozatán.

Vizsgálat alá vették azután a hullát, azonban semmiféle sérülést nem lehetett rajta megállapítani. Viszont pedig gyanút keltett az a körülmény, hogy az öreg asszony kis faládikáját, — a melyről azt híresztelték a szomszédok, hogy színig tele van kincsekkel, — egy-két ócska ruhadarabon kívül üresen találták. A legbehatóbb orvosi vizsgálat azután idült alkoholmérgezést állapított meg a hullán, ugy, hogy nem tartják lehetetlennek, hogy ez okozta az öreg asszony halálát. Mindazonáltal a rejtélyes ügyben a nyomozást a legtágabb körben folytatja a csendőrség.

A VÁROSHÁZARÓL

Városatyaválasztások után. A városatyaválasztásokról szóló jegyzőkönyveket Kovács József polgármester ma küldi át az igazoló választmányhoz. A választás ellen január 8-ig felebbezéssel lehet élni s csak akkor érvényesítik a választásokat.

Névszerinti szavazások. A december hó 28-án tartandó városi közgyűlésen három névszerinti szavazás lesz. Erre vonatkozólag Kovács József polgármester a következő felhívást bocsátotta ki: Ertesítem a városi törvényhatósági tag urat, hogy a folyó december hó második felében tartandó bizottsági rendes közgyűlésünkön — melynek tárgysorozatát annak idején szokott módon közölni fogjuk — több tárgy névszerinti szavazás által hozandó határozat végett fog a városi tanács által előterjesztetni: nevezetesen: 1. a debreceni m. kir. 3-ik honvédegyalozezred részére házi-lövölde céljaira szükséges 316 négyszögöl libakerti föld megvétele (névszerinti szavazás harmadik ízben); 2. a Weidner-féle József kir. hercege-atcai 67. számú ház utáni 3 hold ondódi szántóföld nyilvános árverésen eladása (névszerinti szavazás második ízben); 3. a Nyugoti-utca 20-ik sorszámu telek megvé-

tele ügyében kitűzött névszerinti szavazás második ízben. Ugyanezen közgyűlésen fog választás utján betölteni a közigazgatási bizottság tagjainak sorából kilépő 5 tag helye. Debrecen, 1905. december 18. Kovács József, polgármester.

Tűzelőfa a szegényeknek. Debrecen városa a karácsonyi ünnepekre 25 öl fát oszt ki a szegények közt és pedig olyan formán, hogy arra érdemes szegények egy-nyolcadólet fognak ajándékul kapni. Aki az ajándékfára igényt tartanak, jelentkezhetnek a kerületi kapitányságoknál, ahol szegénységi és erkölcsi bizonyítványt kapnak ingyen s ezen okmányok alapján Illéssy Gyula aljegyző ki fogja osztatni a városházán a tűzelő fát.

A hét humora.

Mutató a legujabb élclapokból.

Mai anya.

Nagysága: És szereti a gyermekeket?

Cseléd: Oh igen, kezét csókolom, nagysága.

Nagysága: És tud majd vigyázni a három kicsikére?

Cseléd: Oh igen, kezét csókolom.... És a kis kutyára is vigyázhatok...

Nagysága: Oh nem kell... Fidémet nem bízom másra.

Angyal!

Férj: Látom új cseléded van.

Asszony: Igen, valóságos angyal!

Férj: Honnan tudod? Hiszen alig fél órája van itt.

Asszony: Elmondta, hogy az anyádnál szolgált és egész három hétig kitarította nála. (Mátyás diák.)

SZINHÁZ.

Justitia és Thalia. Hogy az igazság istennője néhanapján Thalia ónagyságával is szívesen ölelkezik, bár — mindjárt hozzáteszük — egyelőre csak képletesen, bizonyítja ezt a következő eset. A szegedi színház erkölseire vigyázó színügyi bizottság, miután a francia bohózatokat „leirtotta” a színpadról, a diszletek elhelyezésének kérdésével foglalkozott. Miután a törvényszék kibővített palotája a színház tőzsomszédságában van, mezeresték a törvényszéki elnököt, adja bérbe az épület pincehelyiségeit diszletraktáknak. A törvényszéki elnök, a színügy iránt való lelkes szeretetből, helyet adott a kérelemnek és így nem sokára új rekvizitumok kerülnek az évtizedes percsomók mellé. Az erdők, szalonok, tróntermek, verandás falusi házak révén így vonul be diadalmasan Thalia asszony Justitia istennő oszondes birodalmába.

A színházi buffet kedves és kellemes szórakozási helye a közönségnek, ahol felvonások között pomásan tölti idejét a színház publikumának tekintélyes része. Valóságos áldás ezekre, hogy a konzervatív fel fogás alól felszabadult intézőség módot és alkalmat nyújtott ahhoz, hogy a buffetben hideg ételeket és hűsítő italokat is felszolgáljanak. Buday Károly cukrász igazán mindent elkövet, hogy olcsó áraival, kifogástalan italok és ételekkel méltóvá tegye magát a közönség pártfogására.

Borsalino, Ita, Angol és Plohler-féle kalapok, saját készítményű férfi fehérneműek, feltűnő szép nyakkendők, „Fownes”-féle angol keztűk s eredeti francia illatszerek legnagyobb választékban kaphatók Fekete Jakab úri divat üzletében.

UJDONSÁGOK.

* A Csokonai-kör az amerikai magyaroknak. New-Yorkban, mióta a Nemzeti Szövetség turulos magyar zászlót vitt ki a kivándorolt magyaroknak, szorosabbra fűződött a kint levő magyarok között az érintkezés, elevenebbé lett a nemzeti élet. Így alapítottak a new-yorki városi nyilvános könyvtárban magyar osztályt, amelybe hazulról várnak mentől több magyar irodalmi terméket. A Nemzeti Szövetség most körlevélben szólította fel az írókat és irodalmi köröket, hogy munkáikból és kiadványaikból juttassanak néhány példányt az új könyvtárnak. A felhívásra a Csokonai-kör több kötetet küldött New-Yorkba a maga kiadványaiból és könyvtárának duplum-példányaiból.

* A magyarországi festőmunkás szövetség debreceni helyi csoportja (Simonyi-utca 57. sz.) rendkívüli közgyűlést tart december hó 20-án este fél 6 órakor, melyre a tagok kéretnek a tagkönyveikkel pontosan megjelenni. — Tisztelettel a vezetőség.

* Egy érdekes előadás a Gönczy tanító egyesület közgyűlésén. Gutenberg Pál tanár, a ki hazánkban meghonosította a svéd házi ipart, aki évtizedek óta mellette apostoloskodik, hogy neveljük háziiparra gyermekeinket, fejlesszük kézügyességét, izlését, szemmértékét stb. f. hó 27-én a Gönczy tanító egyesület közgyűlésén érdekes felolvasást fog tartani a svéd iskolák beléletéről és kézügyesítő munkásságáról. A Gönczy tanító egyesület ügybuzgó vezetőségének gondja van arra, hogy közgyűlései ne legyenek untatók, sablonszerűek, hanem minden évben gondoskodik élvezetes és tanulmányos előadások megtartásáról.

Jóteknony adomány. Özv. Lengyel Imréné urhölgy a városi szegényház lakóinak a közelgő szent ünnepen kalácsossal leendő ellátására 30 koronát küldött hozzám, mely kegyes adományért fogadja a szegényház tagjai nevében őszinte köszönetemet. Oláh Károly tanácsnok.

* Nappali tanítás az ipariskolában. A debreceni ipartestület arra kérte a tanoncskolák felügyelőbizottságát, hogy a mostani esti tanórák helyett nappal történjen az oktatás. Az iparos tanoncskolában felváltva nappal tanítanak, ami nemcsak a humanizmus, hanem a pedagogia szempontjából is kívánatos. A napi munkában kifáradt tanoncok ugyanis este képtelenek a szellemi munkára. Ez ügyben Bészler Károly elnökle alatt az ipariskolák felügyelő bizottsága ülést tartott s véleményezte a nappali előadások behozatalát. Most tehát a tanestület fog ez ügyben még véleményt mondani, remélhetőleg kedvező véleményt s akkor szeptembertől kezdve az új tanévben már nappal lesznek az előadások.

* A karácsonyi ünnepnapok előtti nagyobb személyforgalom lebonyolítása céljából f. évi december hó 23-áról 24-ikére hajló éjjelen a rendes személyszállító vonatokon kívül Püspökladánytól Szolnokig egy külön vonat fog I., II. és III. osztályu kocikkal az alábbi menetrend szerint közlekedni: Püspökladányból indul este 9 óra 59 perckor. Karcagról éjjel 10 óra 20 perckor. Kisujszállásról éjjel 11 óra 5 perckor. Fegyvernekről éjjel 11 óra 55 perckor. Török Szt. Miklósról éjjel 12 óra 15 perckor. Szajolról éjjel 12 óra 39 perckor. Szolokra érkezik éjjel 12 óra 55 perckor. 1. Ezen különvonat csatlakozik Püspökladányban a Debrecenből este 8 óra 29 perckor induló és Püspökladányba este 9 óra 54 perckor érkező 1709. számú vonathoz és Szajolban a Budapest keleti pályaudvaráról december 23-án este 9 óra 30 perckor induló és

Egy liter SAJÁT termés kövidinka 60 és 72 fillér Csanak Józsefnél.

Aradra december 24-én reggel 5 óra 41 perckor érkező külön személyvonathoz. 3. A különvonat rendes személyvonatu menetjegyekkel, valamint mindazon menetigazolványokkal, melyek a rendes személyvonaton érvényesek, igénybe vehető. 3. Az éjjeli idő esti 6 órától reggeli 5 óra 59 percig a percekkel jelző számjegyek aláhuzásával van megjelölve. Az üzletvezetőség.

* **A debreceni bérkocsisok** panaszszal vannak tele, hogy a bérkocsisok számát szaporítani akarják, holott ők sem tudnak megélni. A nehéz gazdasági év terhét erősen érzik. A takarmány fölötté drága s mert sokan vannak, nem tudnak olyan forgalmat csinálni, amelyből a most különösen drága lótarthat fedezhetnék. A bérkocsisok nehéz helyzetüket illetékes helyen beadványban fejtik ki s erre való hivatkozással fogják kérni a bérkocsi engedélyek korlátozását.

* **Halálozás.** Nagy György fésűs, volt presbíter 76 éves korában, hosszas és súlyos betegség után hétfőn délután fél három órakor meghalt. Temetése ma délután 2 órakor, Homokkert-utca 111. számú háztól lesz az ev. ref. egyház szertartása szerint s a háznál tartandó rövid ima után a Várad-utcai temetőben helyezik örök nyugalomra. Halálát gyászolják neje, szül. Orosz Zsuzsanna, testvére, Nagy Gábor és Nagy Juliánna családjaikkal és mostoha gyermekei, Károlyi Sándor családjával.

* **A Zion-egyleti tagok szíves figyelmébe.** A Zion-egylet vezetősége ez uton értesíti a t. tagokat, hogy az 1906-ik évre érvényes választási lajstromot január hónapban fogja hivatalból összeállítani. Miután az alapszabályok értelmében a lajstromba tagsági járulékokkal hátralékban levők nevei nem vehetők fel, felhívják a t. tagok, hogy tartozásukat ez év végéig kiegyenlíteni szíveskedjenek, nehogy nevük a választási lajstromból kimaradjon. — Az előjáróság.

* **Névjegyeket, újévi üdvözléteket** a leggyorsabban, olcsón és izlésesen állít ki a Debreceni Ujság nyomdája. Megrendeléseket elfogad a kiadóhivatal.

* **A műpártoló-egylet képkiallítása** iránt egyre nagyobb lesz az érdeklődés. Tegnap ismét magyarázó előadást tartott a közönségnek Bosznay István. — A Debreceni jótékony nőegylet kisorsolásra megvette Brück Miksa Út a domboldalon című képét. A Debreceni Kaszinó pedig 4 képet vásárolt meg és pedig Stóbl Zsófia Vasárnap reggel című olajfestményét, Brandl Gusztáv Rabnó című képét, Déry Béla Halászok Chertó előtt s Szilányi Lajos Zagyva partján című képét. A 4 kép 2000 korona értékét képvisel. Több képre az alkudozások folynak.

* **Tegnap halottak.** Tegnap a következők hunytak el Debrecenben: Nagy György ev. ref. 75 éves, Molnár Juliánna ev. ref. 5 éves, Kun Márton izr. 34 éves.

* **Véres jelenetet** rögtönzött tegnap este két talyigás az Arpad-téren. Régi haragosak voltak. Tegnap emiatt ki is tört a veszekedés köztük. Az egyik késsel támadt a másikra s aroán, hátán és karján súlyosabb sebeket ejtett. A késelő talyigást a rendőrök elfogták, míg a sérültet kiszállították a kórházba.

* **Ellopott talyiga.** A Spira-féle vendéglő előtt állomást tartott tegnap este Debreceni Mihály talyigás. Csak egy pohár pálinkát ivott meg, de ez az idő elég volt ahhoz, hogy a vendéglő előtt álló talyigáját elhajtsák. A kétségbeesett talyigás a rendőrséghez fordult panaszszal, mely pár órával később előkerítette a talyigát. A tettes azonban megugrott.

* **Nyilvános köszönet.** Habár a jótékony mostanában sok oldalról van igénybe véve, mindamellett találkoznak nemes szívek, kik a ref. ispotályi szegényekről sem feledkeznek meg, hogy azoknak is legyen karácsonyi kalácsuk. E célra ugyanis özvegy Lengyel Imréné urnő 80 koronát, Balogh Mihály ur (Lorántffy-u.) 4 koronát volt szíves küldeni. Fogadják a szegények nevében hálás köszönetünket. Ref. ispotályi felügyelettség.

* **Saját faj alma** válogatott, egészséges. Kapható és megrendelhető Simonffy-utcai kispiaccon Sesztina-házban. — Hibás vagy apró almák nagyon olcsón.

* **Az ékszervásárló közönség figyelmét** tisztelettel felhívom arra, hogy ajándéktárgyaik bevásárlását lehetőleg most szíveskedjenek beszerezni, nehogy az ünnepi torlódások miatt éppen rendes vevőimet ne legyen képes teljes pontossággal kiszolgálni. Egyben tisztelettel tudatom, hogy a közönség bizalommal fordulhat üzletembe, mert értékes, szép tárgyakat szolid áron szolgálok ki. További szíves bizalmat kér: Rose Dezső ékszerész, Piac-utca, a Hungária kávéház mellett.

* **Elvesztett sertés.** Folyó hó 18-án, hétfőn a sertésvásárban eltévedt egy 130 kiló súlyú, fekete kövér sertés. Kéretik a szíves megtalálóját, Jobbágy Ferenc hentesüzletében, Szent Anna-utcan tudomásul adni, hol jutalomban részesül.

* **Karácsonyra legalkalmasabb ajándékok, u. m.:** Családi doboz levélpapírok, Tintatartó készletek, Képeslap-albumok, Író-mappák, Új acélmetszet, Brom-fényképek és olajnyomatu képek különféle nagyságban rá-mával vagy anélkül nagy választékban, feltűnő olcsó árakban Pongrácz Géza papír-raktárában, Debrecen, Bika szálloda mellett.

A „Hungária“ kávéházban minden nap zene-estély.

Papa! Mama! Baba! Mentse!

* Szörme kabátok, boák legnagyobb választékban legolcsóbb árakban Halmágyi-féle áruházban.

* **Orvosi tekintélyek** előszeretettel rendelik csusz- és köszvényes betegek részére a híres Királybalzsamot, mert ez eredményeiben páratlan. Már néhányzori bedörzsölés teljes gyógyulást idéz elő. Ára 2 korona. Kapható a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél, Debrecen, Kossuth-utca, „Arany egyszaru“ gyógyszerházban.

TÁVIRATOK.

A főrendiház ülése.

Budapest, dec. 19. A főrendiház ma délután Csáky Albin gr. elnöke alatt ülést tartott, amelyen felolvasták a király elnapoló kéziratát. Mindenki felállva hallgatta ezt végig, csak Prónay Dezső maradt ülve. — Ezután Molnár József gróf indítványára kimondták, hogy a folytonos elnapolás törvénytelen s nehogy ez a jövőre praecedensül szolgáljon, *egyhangulag tiltakoznak az elnapolás ellen.* Ezzel az ülés véget ért.

A parlamenti határozatok hatása.

Budapest, dec. 19. Az alsó- és felsőház mai egyhangú határozatainak hatása már is érezhető. A kormány ma délután 3 óráig tartó *minisztertanácsot tartott, estére pedig gróf Szapáry Gyula fumei kormányzó lemondott.*

A békefeltételek.

Bécs, dec. 19. A Neue Freie Presse ma feltűnést keltő cikket közöl.

E szerint a közös huszár ezredék-nél behozzák a magyar vezényszót, de hogy a királynak is igaza legyen, ezeket a huszárezredeket beosztják a honvédséghez.

A jelvényeket a király állapítja meg s a magyar ezredék magyar oi-

mert kapnak, az ezredászlók pedig nemzetiszínű pántlikát.

Küldépviseletünkben érvényesülni fog a magyar címer, magyar pecsét és felírás a paritás elvével fogva.

A lap szerint Lukács László hangulatot csinált ennek a Széll Kálmán által javasolt pontoknak Bécsben.

A Fremdenblatt ezzel szemben azt mondja, hogy béke csak a vezényszó kikapcsolásával érhető el s az ujoncjutalék 20 évre való megszavazásával.

A pestmegyei alispán nyilatkozata.

Budapest, dec. 19. Beniczky alispán kijelentette, hogy ő kérte Laszberg főispán-helyettes visszarendelését Pestmegyéből, de Kristóffy erre nem hajlandó. Ők azonban tovább a hatalom vakeszközei nem lesznek s már esütörtökre várják felmentésüket.

Az általános választói jog.

Budapest, dec. 19. Az általános választói jog tárgyában a néppárt ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a kormány javaslatához nem járulnak hozzá, hanem csak Molnár János a választói jog kiterjesztésére vonatkozó indítványához.

Nagyvárad, dec. 19. Tisza István gróf holnap ideérkezik s fel fog szólalni Biharmegye közgyűlésén az általános választói jog behozatala ellen. Csakhogy a saját pártjával szembe kerülni, mert a megyei szabadelvű párt Hegyessy Márton elnöke alatt állást foglalt mai ülésében az általános választói jog behozatala mellett.

Sztrájkoló tüzoltók.

Hatvan, dec. 19. A hatvani tüzoltók tegnap sztrájkba léptek és pedig azért, mert a képviselőtestület megtagadta felszerelésükre 5000 korona megszavazását.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **A verekedés vége.** Fülöp Sándor és Iván Mihály kocsisok súlyos testi sértés büntetése miatt állottak tegnap a debreceni törvényszék előtt. Rickl Géának kishegyesi tanyáján, Császi Gábor bérest megakarták verni. Vida Menyhért béres a Császi segítségére sietett és a vége az lett, hogy a vádlott kocsisok bottal és vasvillával úgy elverték Vidát, hogy az hetvennyolc napig feküdt betegen. A törvényszék a két kocsiat hét-hét hónapra börtönre ítélte. Az elítéltek felebbezték.

§ **A mezőőr és a krumpli.** Arany János 43 éves, derecskei mezőőr július 8-án észrevette, hogy a felügyeletére bízott földön kőborcigányok burgonyát ásnak. A cigányokat elzavarta s azután a felturt indák alól felszedte a burgonyát és elindult vele hazafelé. Mikor a saját udvarára beakart lépni, a csendőrök mefogták és felvitték a kózségházára. Tettét beismerve s a törvényszék egy napi fogházbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

§ **Meglőtte a társát.** Muszka Szinku János a sámsoni határban találkozott Gonda Mihálylyal, aki szarkára vadászott. Gonda egyszer letette a fegyvert, amit Muszka Szinku János felvett és forgatta. E közben a fegyver elsült és a melléte álló Kovács József jobb kezefejét érte a sörét. A törvényszék tegnap Muszka Szinku Jánost gondatlanságból okozott testisértés miatt husz korona fő és tíz korona mellékbüntetésre ítélte.

Gabonatözsde.

Köttetett:

Apr. buza 1906.	17.13 (100 kgr.-ként)
Okt. buza 1906.	16.76 "
Apr. rozs 1906.	14.12 "
Apr. zab 1906.	14.22 "
Máj. tengeri 1906.	13.54 "

Egy üveg SAJÁT termés Cárbenet vörös 90 fillér Csanak Józsefnél.

Császári és kir. udvari szállítók. — — — Orosz császári udvari szállítók.
 Öfelsége az orosz óár által elismert teakereskedés
Wassili Perloff és Fiai Moszkva.
 Vezérigazgató: Moszkva Oroszország nagyobb városaiban több mint 125 saját raktárral.
 Alapított 1787. évben
 Fiókházak: Párisban, Berlinben, Milánóban, Nizzában.

Arjegyzék.

Árak koronaárterében, orosz fontoként, egy orosz font 410 gramm.

Szám		1/2 fontos csomag	1/2 fontos csomag	1/4 fontos csomag	1/4 fontos csomag g
1	Sansinisch tea	4.—	2.—	1:10	—55
2	Finom családi tea	4:60	2:30	1:20	—60
3	Krassnenky tea	5:30	2:65	1:40	—70
4	Chunmi, zamatos családi tea	6:20	3:10	1:60	—80
5	Ljansin tea	7.—	3:50	1:80	—90
6	„ „ finom	8.—	4.—	2.—	1.—
7	„ „ legfinomabb minőségű	8:60	4:30	2:20	1:10
8	Seofajun, legjobb minőségű	9:40	4:70	2:40	1:20
9	Legfinomabb családi tea	10:20	5:10	2:80	1:40
10	Különlegesség	14:20	7:10	3:60	1:80
Tea, eredeti orosz hádogdobozban, kettős fedéllel:					
2	Nasuntscho	5:80	2:90		
4	Junmujuj	7:40	3:70	1:90	
5	Siuchenchu	8:20	4:10	2:50	
6	Ljansin tea, finom minőségű	9:20	4:60		
7	Seofajun, legfinomabb minőségű	12.—	6.—		
	Legfinomabb tea, üvegtégelyben, eredeti csomagolás és vámszalaggal, 1 tégely ára				

Kizárólag és egyedül kicsinybeni és nagyban elárulás Debrecen és Hajdumegye részére

KONTSEK GÉZÁNÁL

Főüzlet: Kossuth-u. **DEBRECENBEN.** Fiókház: Csapó-u.

A Karácsonyi ünnepekre

ajánlom t. vevőimnek dusan felszerelt

fűszeráru üzletemet.

Különösen két cikkre hívom fel t. vevőim figyelmét, u. m.:

savanyított hordós káposzta 1 kg. 12 kr.

Tejnek

Íterje az ünnepekre való tekintettel is csak 12 krajcár.

Bán Kálmán

fűszerkereskedő 1911
Egyház-tér.

Szabó Lajos Fiai cég

női ruhakelme, szőnyeg és vászon áruházában már az előbbi évekből igen előnyösnek ismert

Nagy Karácsonyi Vásár

folyamatban van. Eladásra kerülnek

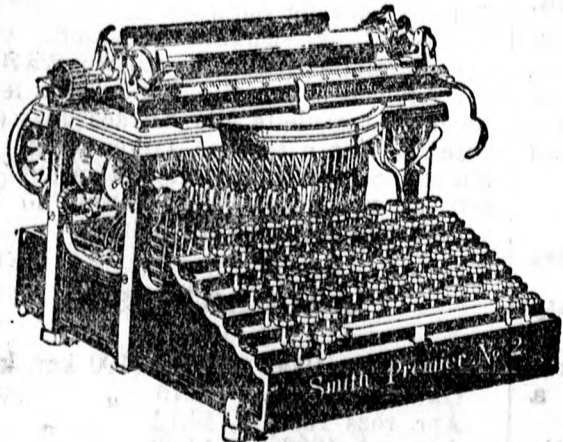
mélyen leszállított árakon

a raktáron lévő elsőrendű minőségű, nem pedig külön e célra vásárolt értéktelők árak.

Maradékok minden cikkből főlárban.

Kirakataink bővebb tájékoztatást nyújtanak.

Festék szalag Carbon papír Stencyl papír

Smith, Premier, Remington, Ideal, Oliver, és Yost írógépekhez mindenemü kellékek gyári árban.

Egy negyed millió

eladott

„Smith Premier“

írógép igazolja, hogy ez feltétlenül

a legjobb gyártmány

Hajdumegyei képviselő

Mihály Sámuel

papírkereskedése

Debrecen Főter 30,

Karácsonyfa díszek,

Magnesium osodagyertyák

óriási választékban.

Dió, őrlött mák, Csipke, barack, vegyes gyümölcs és házilag készült átszűrészilva

LEKVÁR

szokott, páratlan jó minőségben ajánl

Fritsch Károly

fűszeráru üzletében, Főter, a „Bikával“ szomben

Eladó gőzmalom.

A debreceni Első Takarékpénztár a tulajdonát képező, közvetlen a város alatt és a m. á. v. vonala mellett fekvő u. n.

Barcsay-féle gőzmalomot,

a vele járó 2366 nágyszögöl telekkel a benne található összes felszerelésekkel együtt — igen kedvező feltételek mellett eladja. Az eladás tárgyát képező malom azonnal átvehető. Bővebb értesítés nyerhető alulirott igazgatóságnál.

Debreceni Első Takarékpénztár igazgatósága

Megnyilt

az új

1399

Központi Zálogház

Kossuth-utca 15. sz. alatt az udvarban.

Értéktárgyakra legmagasabb kölcsönt ad.

Kézimunka kiállítás

Benyáts Emil

külön kézimunka osztályában.

Olcsó árak!

Nagy választék!

Központi Bank

mint szövetkezet megalakult.

Egy törzsbetét 50 fillér.

Egy évtársulat 4 év.

Minden tagnak annyszor 100 korona kölcsönhöz van joga, a hány 50 filléres heti betétet jegyez. — A kölcsön a heti befizetések által törlesztetik. — Aki könnyűszerrel tőkét akar magának vagy hozzátartozóinak gyűjteni, aki olcsó s könnyen törleszthető kölcsönt akar szükség esetére biztosítani az lépjen be a szövetkezetbe. — A Központi Bank hivatalos helyisége 1905. dec. 1-től

Debrecen, Főplac 65. szám.

Czégoly-ház.

Előjegyzéseket elfogad alantírt igazgatóság, valamint minden üzlet, hol a kirakatban a „Központi Bank“ m. sz. aláírás felhívása látható. 1066
 Az igazgatóság: Szávay Gyula keresk. és iparkamarai titkár, elnök. Lestyan Adorján kir. tanácsos, kir. közjegyző alelnök. Lichtblau Albert ügyvezetőigazgató. Dr. Nyiri Ernő jogtanácsos, jegyző

Házilag készített
savanyított káposztá
kapható 1882
Deutsch Albert és Fia
fűszerkereskedésében Hatvan-u. 9.

Karácsonyi Ajándékok

a legelőnyösebben vásárolhatók a
Verseny-Áruházban,
Debrecen, Bika-szállodával szemben.
Szövet, Posztó, Barchet, Velezek.
Több ezer méter

Maradékok fél áron.

Blousok, Kötények, Kendők fel
tűnő olcsó árakon a

Verseny-Áruházban,

Debrecen, Alföldi Takarék Pénztár épület.

Karácsonyi Vásárra

**FRANCZIA-
FLANELL**

47 kraj : 1

Mosó **Bársony**

44 krajcár.

Bosznay J. és Társa

divat- és szőnyegáruházában

Debrecen, Kossuth-utca 5. szám.

Karácsonyi ajándékok!

a szövőipar remek példányait van
szerencsém bemutatni és ajánlani
a n. é. közönségnek, mely célból
szíves látogatását kéri:

Kardos László
Kossuth-utca 9.

Telefon 118.

1888

Női modell

Kalapok

Előírban kapható a volt **KRAUSZ HENRIETT**
féle divatteremben
Kossuth-utca 17.

Igazi meglepetések

KARÁCSONYRA

csakis

Friedery Gusztáv

oukrászüzletében kaphatók.

Gyönyörű karácsonyfa díszek óriási választékban.

Díós és mákos patkók, finom kugloptok, di-
szes torták, saját készítményű friss és finom
teasütemények cukorka különlegesség, li-
kőrök, borok.

Finom Caravan rum és tea kaphatók.

Tisztelettel **Friedery Gusztáv** cukrász

CSAPÓ-UTCA 12. SZ.

Karácsonyi és újévi ajándékoknak al-
kalmatlan imakönyvek, ev. ref. zsolttárak
mesés könyvek, ifjúsági iratok, levél-
papírok és képes levelezőlapok nagy
választékban, jutányos áron kaphatók
Özv. Frölich Vencelné könyv- és
papírke-
reskedésében. Szent-Anna-u. 1. szám.
Könyvkötészet. 1902

Ifj. Pájer József

utódánál

Simonffy-u. Városi bérház

alkalmi ajándéktárgyak: China-
ezüst, Majolika és bronz tárgyak,
tea, kávé és mocca, evő eszközök;
mozsdó szervizek, valódi Ditmár-
féle függő és asztali lámpák, fa
tálcák, mindennemű üveg és por-
cellán áruk jutányosan kaphatók.
Kép keretezés, ablak üvegezést,
mindennemű lámpa javítás szak-
értő által szintén igen olcsó esz-
közöltetik. Vidéki megrendelések
pontosan kiszolgáltatnak. 1829

Teletetésre

nagy Géresi birtokomra
Sátoralja-Ujhely
mellett olvávalok

40--50 drb növendék marhát

zab és buza szalmára és törek
koszton. 1876

Kardos László

üzletében

Kossuth-utca 9.

az év végén szokásos

alkalmi eladás

megkezdődött, melyen a kiállított
kifogástalan minőségű árucikkek

mélyen leszállított áron
25--50 százalék enged-
ménnyel kerülnek eladásra.

Sz. 424. erdh. — 1905.

Feladasi hirdetmény.

Kőrös és tölgyfa mennyiség fog
1906 év január hó 16-án d. e. 9 óra-
kor nyilvános szóbeli árverésen el-
adatni Nyir-Acsád (Szabolcsmegye)
községében az urad. tisztartói iro-
dában. Zárt írásbeli ajánlatok is el-
fogadtnak.

Árverelni szándékozók, az ár-
verés megkezdése előtt kötelesek
az árverést vezető urad. Erdőhiva-
tal főnökének a kikiáltási ár 10 szá-
zalékát bánatpénz gyanánt letenni,
az írásbeli ajánlatokhoz ugyanannyi
csatolandó.

A famennyiség: 1341 drb kőrösfá
338.⁰⁰⁰ m³; 628 drb tölgy 116.⁰⁰⁰ m³
és 10 drb vadkörte.

A kikiáltási ár kőrösfára: 6222
korona, tölgyre: 1635 kor. és a vad-
körte drb.-ként 80 fillér.

Becslési adatok, az egyes átmé-
rők és azok mennyisége, valamint
a részletes árverezési feltételek meg-
tudhatók az urad. Erdőhivatalnál
Sárköz (Szatmármegye) szó vagy
írásbelig.

Az erdőréz megtekintésére se-
gítségül lesz az Acsádon lakó urad.
tisztartó és az erdővéd.

Vasuti állomás a Bpest—Mára-
maros-Sziget fővonal Nyir-Ábrány
vagy Vámos-Pécs.

Az uradalom a szabad válasz-
tási jogot fenntartja magának.

Sárköz, 1905. év december hó 10.

Báró Vécsey László
sarközuradalmi
Erdőhivatala.

1904

FIATALEMBER megismerkedni óhajta fiatal csinos, szép szobcicussal, kivel a karácsonyi ünnepeket kellemesen eltöltené és állandó ismeretséget kötne. Irjon teljes címmel kiadóba A. Andor címre. 4358

EGY magános nő lakást kaphat, kevés házi dolog elvezéséért. Cím a kiadóba. 4357

PÉNZTÁRNOKNŐ szerény fizetéssel üzletbe ajánkozik. Csokonai-u. 23. 4359

KOSSUTH-UTCA 14. sz. a. a kávémérőbe egy ügyes főszolgálati leány fölvetetik azonnal. 4362

BOJBÉLY segéd fölvetetik Hatvan-u. 17. 4361

CIMBALOM pedálos jó karban levő, eladó. Cím a kiadóba. 4356

LISZT és fűszerkereskedés, jó menetű, csakis családi körülmények miatt eladó. Cím a kiadóba. 4360

FIATAL asszony, ki 8 évig volt üzletben, pénztárnoknőnek ajánkozik. 4320

PÁCOLT halak, mák, dió, meggyoró és mindenféle főzelék, karácsonyfa díszek és karácsonyfa cukorkák legnagyobb választékban Kertész Sándor kereskedésében. 4317

KUGLER CUKORKÁK eredeti csomagolásban és áron fél, 1 kgr. fa és selyem dobozokban és csomagokban kaphatók Hegedűs és Sándor cégnél Debrecen Kossuth-u. 11. 4305

LEGOLCSOB bevásárlási forrás! Merkli Ferenc fűszerüzlete Fűvészkert-utca 14. 1 kg. őrm. csokoláde 90, 1 kg. mák 38, dió 30 mazsola 36, házi lekvár 20, 1 l. Jamaikai rum 80, 1 dgr. császár keverék tea 5, Tea süteményekben óriási választék. 1 l. kitűnő Ezerjő 30. 100 kg. szaraz csertölgya 1 frt. házhoz szállítva. Telefon 374. 4288

EGY kiló szép mazsola 36, egy kiló papírhéjú dió 28, egy kiló házi lekvár 24, egy kiló darált mák 40, egy kiló legfinomabb tutti-frutti lekvár 48 Kertész Miklós fűszer- és csemegeüzletében, Csapó-u., kenyér-piac sarkán. 4281

ÖSEKELY HETI vagy havi részletekben beszerezhető Kaiser Salamon Debrecen legnagyobb részletáruházában Hatvan-u. 2. Vászón, Kézműáru, férfi és női készruhák, felöltők, őszi és tavaszi gallérok, fiú és leányöltönyök tükrök és képek. Mérték utáni öltönyszövetekből óriási választék. Tiszlviselők, hajduk, rendőrök és gyári munkásoknak 15 százalékos árcsökkentés. 2929

A LEGJOBB ÓRAK legszolidabb ékszerrek egyszerűtől a legdrágábbig, valamint órajavítások legolcsóbban Kurián Gyula műórásnál Debrecen, Piac-utca 42. Vidéki megrendelést pontosan eszközölk. Tanuló fölvetetik. 2002

140 DARAB süldő páronként 110 kgrm súlyu, 50 drb nagy sertés páronként 280 kg. súlyu eladó. Bikfalvy Albert Berend (Szatmárm.) u. p. Udvari. 4345

IDEÁL cipőkefe, cherré és box bőr cipőkhöz igen finom kenőccsel kaphatók Stern József és Testvére városi raktárában Piac-utca 22. szám. 4176-4

NÉMET kisasszony jó bizonyítványokkal délutáni alkalmazást keres. Cím Nap-u. 22. 4354

EGY jó állapotban lévő modern szerkezetű varrógép megvételre kerestetik. 4353

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba a Piac-utcahoz közel kerestetik. Cím a kiadóhivatásban. 4308

PINCE, raktár kiadó Deák Ferenc-utca 13. sz. alatt. 4201

HÁZMESTERNEK, lehetőleg gyermektelen házaspár kerestetik Vigkedvű Mihály-u. 14. 4355

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására hogy **Szent-Anna-u. 27. sz.** alatt

hentes-üzletemet

e hó 20-án 1918

megnyitottam.

A n. é. közönség becses pártfogását kérem. **Privát főstülést és ölést elvállalok.**

Tisztelettel

Daku István hentes.

Hatóságilag engedélyezett végkiárulás.

Raktáron lévő összes **üveg** és **porcellán** áruk gyári áron alul kiárusítanak. Miházásitási és luxus cikkek, szervizek fémárak stb. mesés olcsó áron adatnak el.

Üvegezési és képeretkezési vállalatomat továbbra is fentartom.

Tisztelettel: 1917

Blattner Gyula
Piac-utca 42. Lamprecht-palota.

Van szerencsém a N. érdemű Közönség b. tudomására adni, hogy a következő

Karácsonyi Ünnepek

alkalmával, hogy **sütődémben, Vigkedvű Mihály-utca 6 sz. a.** mindennemű **kalács, sütemények s pecsenye süteket jutányos áron. Pénteken 11 óráig kenyér sütés,** tovább minden órában **kalács sütés,** úgy szintén szombaton egész nap elfogadok.

A Közönség b. támogatását m. tisztelettel kéri

Rác János
tulajdonos

Donogán és Somossy

Debrecen, Kistemplombazár

Francia FLANELL

tiszta gyapju, mteren kény

50 krajcár.

Óriási választék.

Ocassio!!

Karácsonyi!

Ocassio!!

A legértékesebb és hasznos karácsonyi ajándékot csakis Blumenstein Testvérek Alkalmi Áruházából lehet potom árakban beszerezni.

1 vég menyasszony vászon 6 ingre frt 2-99	1 Férfi vagy női téli trico ing ez-
1 Glott alsó szoknya ezeltt 2-80,	eltt 1-10, most — — — 0-55
most — — — — — 1-75	1 Férfi téli trico nadrág ezeltt 95,
1 mosó felső szoknya ezeltt 1-70	most — — — — — 0-55
most — — — — — 0-99	1 Selyem nyakkendő ezeltt 55, most 0-25
1 Glott vagy Zephir blous ezeltt	1 gallér 5 réti, csak — — — 0-10
3-25, most — — — — — 1-15	1 pár kézelő 5 réti csak — — — 0-18
1 Schál kendő ezeltt 1-10, most 0-55	1 pár téli keztyű férfi vagy női — 0-20
1 Batiszt ajouros zsebkendő ezeltt	kr.-tól feljebb.
28, most — — — — — 0-16	

Női ruhaszövetek ezeltt 120—140—150, most egységes átlagos ár csak 65 méterje. — Óriási választék (Boák) szörme cicákban. — Ezenkívül még igen sok itt felnem sorolt cikkek meglepő olcsó leszállított árakban kapható.

Tisztelettel:

Blumenstein Testvérek

Alkalmi Áruháza

Piac-ntca 14. Bika szállodával szemben.